

ข้อบังคับมหาวิทยาลัยพะเยา ว่าด้วย เครื่องแต่งกายของนิสิตมหาวิทยาลัยพะเยา พ.ศ. ๒๕๖๖

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงข้อบังคับมหาวิทยาลัยพะเยา ว่าด้วย เครื่องแบบ เครื่องหมาย และเครื่องแต่งกายของนิสิต ให้มีความเหมาะสมกับรูปแบบการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์ปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงไป โดยไม่เป็นการเลือกปฏิบัติและให้ความเท่าเทียมกัน อาศัยอำนาจตามมาตรา ๒๑ และมาตรา ๖๔ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยพะเยา พ.ศ. ๒๕๕๓ ประกอบกับมติสภามหาวิทยาลัยพะเยา ในคราวประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๑๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๖ จึงออกข้อบังคับไว้ดังนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับมหาวิทยาลัยพะเยา ว่าด้วย เครื่องแต่งกายของนิสิต มหาวิทยาลัยพะเยา พ.ศ. ๒๕๖๖”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิก

(๑) ข้อบังคับมหาวิทยาลัยพะเยา ว่าด้วย เครื่องแบบ เครื่องหมายและเครื่องแต่งกายของนิสิต พ.ศ. ๒๕๕๔

(๒) ข้อบังคับมหาวิทยาลัยพะเยา ว่าด้วย เครื่องแบบ เครื่องหมายและเครื่องแต่งกายของนิสิต (แก้ไขเพิ่มเติม) ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๕๔

ข้อ ๔ ในข้อบังคับนี้

“มหาวิทยาลัย” หมายความว่า มหาวิทยาลัยพะเยา

“สภามหาวิทยาลัย” หมายความว่า สภามหาวิทยาลัยพะเยา

“อธิการบดี” หมายความว่า อธิการบดีมหาวิทยาลัยพะเยา

“ส่วนงาน” หมายความว่า ส่วนงานตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยพะเยา

พ.ศ. ๒๕๕๓

“นิสิต” หมายความว่า นิสิตมหาวิทยาลัยพะเยา ยกเว้น ระดับปริญญาตรี โครงการพิเศษ และระดับบัณฑิตศึกษา

“เครื่องแต่งกายนิสิต” หมายความว่า เครื่องแต่งกายของนิสิตมหาวิทยาลัยพะเยา ประกอบด้วยเสื้อ กางเกง กระโปรง รองเท้า ถุงเท้า และเครื่องหมายของมหาวิทยาลัยพะเยา ซึ่งประกอบด้วย เข็มตรามหาวิทยาลัยพะเยา เข็มขัดตรามหาวิทยาลัยพะเยา หรือเนคไทตามที่มหาวิทยาลัยพะเยากำหนด

“อัตลักษณ์ทางเพศ...

“อัตลักษณ์ทางเพศสภาพ” หมายความว่า ลักษณะของบุคคลหรือตัวตนของบุคคล ซึ่งรวมทั้งจิตใจและพฤติกรรมที่แสดงออกเกี่ยวกับลักษณะทางเพศสภาพหรือเพศภาวะของบุคคลที่ไม่ตรงกับ เพศกำเนิดของตนเอง

ข้อ ๕ ให้อธิการบดีรักษาการตามข้อบังคับนี้ และให้มีอำนาจออกประกาศเพื่อประโยชน์ ในการดำเนินการภายใต้ข้อบังคับนี้ ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามข้อบังคับนี้ ให้อธิการบดี เป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาดและให้ถือเป็นที่สุด

ในกรณีมีเหตุผลและความจำเป็น สภามหาวิทยาลัยอาจมีมติให้งดหรือยกเว้นการใช้ข้อบังคับนี้ ได้ตามความจำเป็น

ส่วนที่ ๑ บททั่วไป

ข้อ ๖ เครื่องแต่งกายนิสิตมี ๒ ประเภท ดังนี้

(๑) เครื่องแต่งกายปกติ

(๒) เครื่องแต่งกายพิธีการ

ข้อ ๗ เครื่องแต่งกายนิสิต ให้ใช้แต่งกายได้เฉพาะผู้ที่มีสถานะเป็นนิสิตของมหาวิทยาลัย เท่านั้น

ข้อ ๘ นิสิตอาจแต่งกายด้วยเครื่องแต่งกายนิสิตตามอัตลักษณ์ทางเพศสภาพ เพื่อเข้าชั้นเรียน เข้าสอบวัดผล เข้าฝึกปฏิบัติงาน หรือติดต่อส่วนงานต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัยได้ โดยให้ถูกต้องตามข้อบังคับนี้

การแต่งกายตามวรรคหนึ่ง ให้รวมถึงการแต่งกายในพิธีพระราชทานปริญญาบัตร หรือพิธีการ อื่นใดที่มหาวิทยาลัยจัดขึ้นด้วย

ข้อ ๙ นิสิตผู้มีอัตลักษณ์ทางเพศสภาพ อาจใช้รูปถ่ายที่แต่งกายตามอัตลักษณ์ทางเพศสภาพ เพื่อติดบัตรนิสิต ใบแสดงวุฒิการศึกษา หรือเอกสารหลักฐานสำคัญในการศึกษาของมหาวิทยาลัยก็ได้

ข้อ ๑๐ มหาวิทยาลัยอาจกำหนดวิธีการใช้เครื่องแต่งกายนิสิตโดยออกเป็นประกาศมหาวิทยาลัย เพื่อให้ นิสิตแต่งกายตามรูปแบบที่ปรากฏในข้อบังคับนี้ในโอกาสหรือกรณีต่าง ๆ ตามความเหมาะสม

ส่วนที่ ๒ เครื่องแต่งกายปกติ

ข้อ ๑๑ ให้นิสิตแต่งกายด้วยเครื่องแต่งกายปกติในเวลาเรียน เวลาสอบ เวลาฝึกปฏิบัติงาน หรือติดต่อกับส่วนงานในมหาวิทยาลัย สำหรับนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา และนิสิตระดับปริญญาตรี (โครงการพิเศษ) ให้แต่งกายด้วยชุดสุภาพ

ข้อ ๑๒ เครื่องแต่งกาย...

ข้อ ๑๒ เครื่องแต่งกายปกติของนิสิตชาย ประกอบด้วย

(๑) เสื้อเชิ้ตสีขาวไม่มีลวดลาย แขนสั้นหรือแขนยาว ตัวเสื้อมีความยาวเลยสะโพกและใส่ชายเสื้อไว้ในกางเกงโดยเรียบร้อย

(๒) กางเกงขายาวแบบสากลสีดำ ไม่มีลวดลาย ไม่เป็นกางเกงเอวต่ำ

(๓) เนคไทสีม่วงมีเครื่องหมายตรามหาวิทยาลัย ขนาดสูง ๒ เซนติเมตรประดับอยู่บนเนคไท

(๔) เข็มขัดหนังหรือหนังกลับสีดำหรือสีน้ำตาล มีหัวเข็มขัดทำด้วยโลหะสีเงินเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ดุนเป็นรูปตรามหาวิทยาลัย

(๕) ถุงเท้าสีดำ สีน้ำเงิน สีเทา หรือสีน้ำตาล

(๖) รองเท้าหุ้มส้นสีดำหรือสีสุภาพ

ข้อ ๑๓ เครื่องแต่งกายปกติของนิสิตหญิง ประกอบด้วย

(๑) เสื้อเชิ้ตสีขาว ลักษณะดังนี้

(๑.๑) ไม่มีลวดลาย ไม่มีسابหลัง มีความหนาพอสมควร

(๑.๒) ความยาวของตัวเสื้อเลยสะโพก และใส่ชายเสื้อไว้ในกระโปรงโดยเรียบร้อย

(๑.๓) ตัวเสื้อผ่าด้านหน้าโดยตลอด ติดกระดุมโลหะเครื่องหมายของมหาวิทยาลัย ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๒ เซนติเมตร จำนวน ๕ เม็ด ไม่รัดรูป

(๑.๔) แขนเสื้อสั้นเหนือศอก

(๒) กระโปรงสีดำ แบบเรียบหรือแบบจีบรอบ ไม่มีลวดลาย ไม่มีผ่าหรือมีผ่าด้านหลัง โดยที่จีบกระโปรงซ้อนกัน ความยาวเหมาะสม และสุภาพ

(๓) เข็มขัดหนังหรือหนังกลับสีดำหรือสีน้ำตาล มีหัวเข็มขัดทำด้วยโลหะสีเงินเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ดุนเป็นรูปตรามหาวิทยาลัย

(๔) รองเท้าหุ้มส้นสีดำหรือสีสุภาพ

(๕) เข็มตรามหาวิทยาลัย ทำด้วยโลหะสีทองลงยาสีม่วง ขนาดสูง ๒.๕ เซนติเมตร ติดบริเวณอกเสื้อเบื้องขวา

(๖) เข็มตรามหาวิทยาลัย ทำด้วยโลหะสีทองลงยาสีม่วง ขนาดสูง ๒ เซนติเมตร ติดที่ปลายปกเสื้อด้านซ้าย

ข้อ ๑๔ นิสิตหญิงที่นับถือศาสนาอิสลาม อาจแต่งกายด้วยเครื่องแต่งกาย ตามข้อ ๑๑ หรือเครื่องแต่งกายที่มีลักษณะ ดังนี้

(๑) เสื้อสีขาวแขนยาวปลายแขนติดกระดุม

(๒) กระโปรงสีดำ สีน้ำเงินเข้ม หรือสีกรมท่า แบบเรียบ ไม่มีลวดลาย ทรงตรง กระโปรงมีความยาวระดับข้อเท้า

(๓) เข็มขัดหนังหรือหนังกลับสีดำหรือสีน้ำตาล มีหัวเข็มขัดทำด้วยโลหะสีเงินเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ดุนเป็นรูปตรามหาวิทยาลัย

(๔) รองเท้าหุ้มส้นสีดำหรือสีสุภาพ

(๕) เข็มตรามหาวิทยาลัย ติดที่เสื้อหรือผ้าคลุมให้ปรากฏเห็นบริเวณอกเบื้องขวา

(๖) ผ้าคลุมศีรษะตามหลักศาสนา

ข้อ ๑๕ ให้นิสิต...

ข้อ ๑๕ ให้นิสิตตามข้อ ๑๑ สามารถประดับเข็มหรือเครื่องหมายอื่นใดที่มหาวิทยาลัยมอบให้ตามประกาศของมหาวิทยาลัย โดยให้ประดับบนอกเสื้อข้างซ้ายของเครื่องแต่งกายนิสิตหรือชุดสุภาพในสถานที่และโอกาสอันสมควร

ข้อ ๑๖ ส่วนงานมีสิทธิกำหนดรูปแบบของเครื่องแต่งกายปกติเพิ่มเติมได้ตามความเหมาะสมตามลักษณะของการเรียนการสอนหรือการฝึกปฏิบัติงาน ทั้งนี้ ให้ออกเป็นประกาศของส่วนงานตามมาตรา ๗ (๓) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยพะเยา พ.ศ. ๒๕๕๓

ส่วนที่ ๓ เครื่องแต่งกายพิธีการ

ข้อ ๑๗ ให้มีเครื่องแต่งกายพิธีการสำหรับใช้ในโอกาสที่มีงานพิธีการของมหาวิทยาลัย เช่น งานปฐมนิเทศนิสิตใหม่ งานไหว้ครู งานพิธีพระราชทานปริญญาบัตร งานรัฐพิธี หรือตามที่ประกาศมหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๑๘ เครื่องแต่งกายพิธีการนิสิตชาย มีลักษณะเช่นเดียวกับเครื่องแต่งกายปกติ โดยให้ใช้เสื้อแขนยาวสีขาว กางเกงสีดำ และผูกเนคไทที่มีตรามหาวิทยาลัย รองเท้าหนังหุ้มส้นสีดำ สามารถสวมเสื้อสูทแบบสากลทับเครื่องแต่งกายนิสิตชายได้

ข้อ ๑๙ เครื่องแต่งกายพิธีการนิสิตหญิง มีลักษณะเช่นเดียวกับเครื่องแต่งกายปกติ โดยให้กัลดกระดุมที่คอเสื้อ กระโปรงสีดำแบบเรียบ รองเท้าหนังหุ้มส้นสีดำ สามารถสวมเสื้อสูทแบบสากลทับเครื่องแต่งกายนิสิตหญิงได้

ข้อ ๒๐ กรณีนิสิตหญิงที่นับถือศาสนาอิสลาม อาจแต่งกายด้วยเครื่องแต่งกายตามข้อ ๑๔

ส่วนที่ ๔ บทลงโทษ

ข้อ ๒๑ ผู้ใดใช้เครื่องแต่งกายนิสิตหรือแต่งกายนิสิตตามข้อบังคับนี้ โดยไม่มีสิทธิที่จะใช้ให้ดำเนินการตามบทกำหนดโทษแห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยพะเยา พ.ศ. ๒๕๕๓

ประกาศ ณ วันที่ ๒๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๖

(ศาสตราจารย์พิเศษอรุณพล ใหญ่สว่าง)
นายกสภามหาวิทยาลัยพะเยา

หมายเหตุ โดยที่พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยพะเยา พ.ศ. ๒๕๕๓ ตามความในมาตรา ๖๔ ได้มีการบัญญัติให้มหาวิทยาลัยพะเยากำหนดให้มีเครื่องแบบ เครื่องหมาย หรือเครื่องแต่งกายของนิสิตและพนักงานของมหาวิทยาลัยได้ โดยทำเป็นข้อบังคับของมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา ซึ่งสภามหาวิทยาลัยพะเยาได้อนุมัติข้อบังคับมหาวิทยาลัยพะเยา ว่าด้วย เครื่องแบบ เครื่องหมายและเครื่องแต่งกายของนิสิต พ.ศ. ๒๕๕๔ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ โดยบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑๙ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๔ ซึ่งได้นำมาใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติจนถึงปัจจุบัน แต่เนื่องด้วยสถานการณ์ปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงแนวคิดเกี่ยวกับศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ด้านสิทธิ เสรีภาพ ความเสมอภาคของบุคคล และความเท่าเทียมระหว่างเพศ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงได้มีการส่งเสริมความเท่าเทียมระหว่างเพศในทุกหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน ดังนั้น เพื่อให้การกำหนดเครื่องแต่งกายและการใช้เครื่องแต่งกายของนิสิตให้เหมาะสมและบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) เป้าหมายที่ ๕ ว่าด้วยความเสมอภาคระหว่างเพศ (Gender Equality) จึงเห็นควรให้มีการปรับปรุงรูปแบบของการแต่งกายให้มีความเสมอภาคทางเพศ หรือความเท่าเทียมระหว่างเพศ อันเป็นการไม่เลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมระหว่างเพศของนิสิต รวมถึง นิสิตที่มีอัตลักษณ์ทางเพศสภาพหรือเพศสภาวะของบุคคลที่มีการแสดงออกที่แตกต่างจากเพศโดยกำเนิด